

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2025/2026

Destinace (země, místo): Chorvatsko, Daruvar a okolí

Iméno, příjmení: Mgr. et Mgr. Tereza Vlček Klímová

Na pozici učitelky českého jazyka u krajanů působím třetím rokem. I tento školní rok mě znovu utvrdil v tom, jak pestrá, smysluplná a zároveň jedinečná tato práce je. Vedle samotné výuky přináší každodenní setkávání s lidmi, kteří navzdory životu mimo Českou republiku pečují o český jazyk, kulturu i tradice a s velkým nadšením je předávají dalším generacím.

Uplynulý školní rok byl naplněn nejen pravidelnou výukou ve školách všech tří vzdělávacích modelů, ale také řadou kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit. Měla jsem možnost spolupracovat s učiteli, žáky, studenty, členy českých besed, představiteli krajanských institucí i mnoha dalšími lidmi, kteří svou prací přispívají k uchování českého dědictví v Chorvatsku. Velmi si vážím důvěry, ochoty ke spolupráci i přátelských vztahů, které se během společné práce podařilo vybudovat.

Velkou radost mi dělá také to, že se daří navazovat na úspěšné projekty z předchozích let a současně přicházet s novými nápady, které propojují výuku českého jazyka s kulturou, historií, pohybem, hrou i společným setkáváním. Věřím, že právě rozmanitost aktivit pomáhá budovat pozitivní vztah k českému jazyku a posiluje sounáležitost krajanské komunity.

Následující zpráva přináší přehled nejvýznamnějších činností, projektů a akcí, kterým jsem se během školního roku věnovala a na nichž jsem se podílela.

Výuka

V chorvatském vzdělávacím systému probíhá výuka ve třech modelech (A: český jazyk je vyučovacím jazykem všech předmětů kromě chorvatštiny a cizích jazyků, sám má dotaci 4 vyučovací hodiny týdně; B: český jazyk má dotaci 4 hodin týdně, v češtině je vyučován taktéž zeměpis a dějepis; C: český jazyk je vyučován na chorvatských školách jako výběrový předmět v dotaci 2 hodin týdně).

Účastnila jsem se výuky ve všech třech modelech s celkovým počtem 357 žáků.

V modelu A spolupracuji s Českou základní školou Jana Amose Komenského v Daruvaru a také její obvodní školou v Lipovci. Dále s Českou základní školou Josefa Růžičky v Končenicích a jejími obvodními školami v Daruvarském Brestově a na Dioši. Taktéž s Mateřskou školou v Končenicích, kde je jedna smíšená skupina dětí ve věku od 3 do 7 let. Stejně tak se Základní školou Ivana Nepomuka Jemeršića, konkrétně pobočkou prvního stupně v Ivanově Sele.

V rámci modelu B docházím za studenty 2. ročníku Gymnázia Daruvar, avšak v případě zájmu navštěvuji i ostatní ročníky.

V rámci modelu C jsem vyučovala na Základní škole v Dežanovci a její obvodní škole v Trojeglavě, dále na Základní škole braće Radića v Pakraci, Základní škole v Lipiku, Základní škole Sirač a v nejvzdálenější destinaci na Základní škole Podmurvice v přímořské Rijece.

Úroveň českého jazyka je v jednotlivých modelech i v ročnících v rámci jednoho modelu rozdílná, proto ke každé třídě přistupuji individuálně. Stejně tak složení třídy je různé, některé třídy jsou klasické, jiné fungují jako malotřídky, v některých je větší počet žáků, v jiných minimální.

Po domluvě s učiteli pracujeme na aktualizaci a rozšiřování slovní zásoby, s různorodými texty z české literatury, neopomíjíme ani gramatiku, zaměřujeme se na historické události a osobnosti a na témata spojená s českou kulturou a českými zvyky a tradicemi. Věnujeme se zpěvu, dramatizaci a v neposlední řadě také nejrůznějším kreativním činnostem. Od úspěšného zavedení deskových her do výuky od počátku mého působení nás tyto hry, zaměřené především na rozvoj jazykových dovedností, stále provází.

Spolupráce s českými besedami

Česká beseda Daruvarský Brestov

Na žádost předsedkyně besedy Lídy Orozovićové jsem se již od počátku působení zapojila do aktivit dětské skupiny Korálky, která je tvořena mladšími i staršími žáky základní školy. V práci s touto skupinou pokračuji i nadále. Společně jsme nacvičili choreografii k písni Když nemůžeš, tak přidej, se kterou skupina vystoupila na besedním Večírku písní a tanců, dále divadélko s názvem Jak se loupežníci naučili poctivosti, se kterým jsme vystoupili na dětské divadelní přehlídce Naše jaro v Dolanech a plánujeme s ním vystupovat i na dalších akcích, kdy nejbližší jsou oslavy výročí 100 let ČB Daruvarský Brestov. Také hrajeme různé pohybové a jazykové hry. Skupina taktéž vystoupila společně s dětmi z maďarské a srbské menšiny na setkání s názvem Ukažme bohatství národnostních menšin pořádaném Spolkem Maďarů.

Česká beseda Rijeka

V přímořské Rijece vedu od počátku svého působení v Chorvatsku kurz českého jazyka pro dospělé pokročilé zájemce. Scházíme se pravidelně jednou měsíčně, kdy se vždy tři po sobě jdoucí dny intenzivně věnujeme českému jazyku, kultuře a aktuálním tématům. Taktéž dělám jazykové korektury divadelních her, které píší sami členové besedy.

Česká beseda Kaptol

Na podnět předsedy besedy Zdenka Tauše jsme předloni otevřeli kurz českého jazyka pro dospělé začátečníky, se kterým jsme pokračovali i v tomto školním roce. Scházeli jsme se jednou za dva týdny na dvě hodiny. Dále jsme ve spolupráci s členy besedy a Základní školou Vilima Korajca v Kaptole v průběhu celého školního roku pokračovali v realizaci projektu Hrou ke kořenům, jehož cílem bylo posílit znalosti češtiny, přiblížit místní komunitě bohatou českou kulturu a přispět k zachování češtiny v okolí Kaptola. Současnou předsedkyni besedy Kristinu Rupertovou jsem nominovala na Ceny DZS v kategorii Česká stopa v zahraničí. Její postup do nejlepší šestice byl pro ni i besedu velkým úspěchem.

Česká beseda Daruvar

V daruvarské besedě jsem se aktivně podílela na organizaci a průběhu vánočních dílen s názvem Společně tvoříme vánoční kouzlo a velikonočních dílen. V rámci Měsíce mateřského jazyka jsme realizovali dvě akce s deskovkami – Besední deskohraní aneb Hrajeme si nejen s češtinou pro dospělé a Besední deskohraní aneb Hrajeme si nejen s češtinou pro děti.

Taktéž jsem aktivní členkou Ženského pěveckého sboru České besedy Daruvar. Vystupovali jsme na přehlídce sborů Krajanské zpěvanky v Hrubečném Poli, na tradičním Besedním večírku ČB Daruvar, na festivalu Jarní tóny Jana Vlašimského ve Virovitici a na akci Zpívejte s námi v Horním Daruvaru. Rovněž jsme navázali na úspěšnou spolupráci s Pěveckým sdružením Dalibor Svitavy.

Česká beseda Lipovlany

V této besedě jsem se taktéž podílela společně s kolegyní Ilonou Kirchnerovou na velikonočních dílnách s názvem Vstříc jaru s dílnou pletení velikonočních pomlázek a přípravou ochutnávky tradičních velikonočních pokrmů.

Česká beseda Záhřeb

Společně s kolegyní Ilonou Kirchnerovou jsme připravily pro žáky, studenty a zájemce z řad veřejnosti velikonoční dílny, které byly zaměřeny na české velikonoční tradice jako je barvení vajec v odvaru z cibulových slupek a pletení velikonočních pomlázek, pokrmy a obohacování slovní zásoby na velikonoční téma hravou formou.

Spolupráce s dalšími institucemi

Městská knihovna Daruvar

Kurz českého jazyka pro začátečníky – v kurzu českého jazyka pokračujeme s pěti účastnicemi. Výuka probíhá každé pondělí v rozsahu 90 minut. Využíváme učebnici Lídy Holé *Česky krok za krokem*, *Czech It Up* a další materiály k různým aktuálním tématům.

Šikovné ruce na Vánoce a na Velikonoce – ve spolupráci s kolegyní Ilonou Kirchnerovou jsme opět uspořádaly již tradiční akce Šikovné ruce, na které jsme pozvaly členky kreativních skupin různých besed. V letošním roce se jich zúčastnily ČB Lipovec, ČB Daruvarský Brestov, ČB Horní Daruvar, ČB Garešnica, ČB Daruvar a ČB Kaptol. Setkání byla velmi příjemná a plná zajímavých ukázek toho, co vše šikovné ruce dovedou vyrobit, a také sdílení nápadů a inspirace mezi členkami besed.

Svaz Čechů v Republice Chorvatsko

Čeština v akci – 3. ročník fotografické soutěže pro žáky základních a středních škol, kterou jsme iniciovaly společně s předsedkyní Školní rady Svazu Čechů v Republice Chorvatsko Silvanou Zemanovou Orozovićovou. Mladí fotografové tak dostali jedinečnou příležitost zachytit právě tyto vzácné okamžiky, ve kterých ožívá český jazyk v jejich každodenním životě.

Literární soutěž Naše jaro – Hodnocení literární soutěže Naše jaro, jejímž tématem byli Skřítki radostníčci inspirovaní knihou Skřítki Radostníčci a veselé čarování. Hodnocení bylo zaměřeno na originalitu, práci s tématem i jazykové zpracování v jednotlivých věkových kategoriích a vzdělávacích modelech.

Přehlídka krajského divadla – Společně s kolegyní Ilonou Kirchnerovou jsme se podílely na hodnocení 38. přehlídky krajského divadla v Lipovci jako členky odborné poroty pro nejlepší jevištní projev v českém jazyce. Ocenění bylo udělováno v kategorii autorských i převzatých divadelních her.

Hodnocení se zaměřovalo především na úroveň jazykového projevu, výslovnost a kulturu mluveného slova. Vzhledem k vysoké úrovni soutěžních představení nebyl výběr oceněných souborů jednoduchý.

Novinově nakladatelská instituce Jednota

S nakladatelstvím jsem navázala pravidelnou a dobře fungující spolupráci. Každý měsíc pravidelně přispívám do časopisu Dětský koutek s rubrikou Hrajeme si s češtinou, která je zaměřena na rozvoj slovní zásoby a porozumění textu hravou formou. V týdeníku Jednota přispívám do rubriky Jazykové perličky s hravými konverzačními texty.

V týdeníku Jednota a Dětský koutek také publikuji články spojené s mými aktivitami a akcemi.

Taktéž jsem se jakožto spoluautor podílela na tvorbě nové cvičebnice českého jazyka pro 7. ročník základní školy dle modelu A, která vyjde pod záštitou tohoto nakladatelství.

Rádio Daruvar

Pravidelně každý měsíc nahrávám 4 příspěvky pro české vysílání rádia Daruvar zaměřené na zajímavé příběhy českých osobností jakožto jednoho z pilířů české kultury a historie s názvem Hezké české toulky za národními velikány.

V případě potřeby jsem k dispozici paní redaktorce Lence Lalić i s dalšími aktivitami, jako je například výběr aktuálních českých písní či vedení rozhovorů s hosty.

Městská knihovna Ladislava z Boskovic Moravská Třebová a Klub výtvarníků Svazu Čechů

Ve spolupráci s Městskou knihovnou Ladislava z Boskovic v Moravské Třebové jsme navázali na úspěšnou výstavu dětských výtvarných prací **Daruvar – moje hezké město očima dětí** další společnou prezentací krajské tvorby. Výstava **Creo, ergo sum – Tvořím, tedy jsem** představila díla dvanácti členů Klubu výtvarníků Svazu Čechů v Republice Chorvatsko. Návštěvníci měli možnost seznámit se s rozmanitostí jejich tvorby, různými výtvarnými technikami i tématy inspirovanými přírodou, tradicemi a kulturním dědictvím. Výstava současně přiblížila české veřejnosti bohatý kulturní život krajské komunity v Chorvatsku a činnost Klubu výtvarníků Svazu Čechů v Republice Chorvatsko.

Vzdělávání učitelů

Plénium učitelů českého jazyka – téma Kritické myšlení v ohrožení aneb Když AI myslí za nás

Županská porada učitelů českého jazyka v modelu A – téma Obrazem k jazyku – využití Dixit karet ve výuce

Županská porada učitelů odborných předmětů – téma Dixit v třídnických hodinách – obrázek jako cesta k emocím, vztahům a bezpečné komunikaci

Pravidelná účast na županských poradách učitelů českého jazyka

Vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol – Společně s kolegyní Ilonou Kirchnerovou jsme se podílely na realizaci vzdělávacího pobytu pro pedagogické pracovníky českých mateřských škol v rámci projektu Zachování českého jazyka a kultury v českých mateřských školách, který proběhl v Kulturně edukačním centru Svazu Čechů v Republice Chorvatsko na ostrově Pašman. Připravily jsme jazykové dílny zaměřené na rozvoj slovní zásoby, komunikačních dovedností, gramatiky a pravopisu s důrazem na hravé a prakticky využitelné metody práce s dětmi předškolního věku. Součástí programu byla také výměna zkušeností mezi pedagogy a sdílení inspirativních aktivit pro výuku českého jazyka.

Velké akce

Sokolský běh republiky aneb Slavíme pohybem

Ve spolupráci s Českou základní školou Josefa Růžičky a jejím ředitelem Jaromírem Vrabcem jsme zorganizovali druhý ročník Sokolského běhu. 120 žáků z České základní školy Josefa Růžičky v Končenicích a České základní školy Jana Amose Komenského v Daruvaru společně aktivně oslavilo 107. výročí vzniku Československa. Na sportovní trati, která letos byla ve vesnici Dioš, se ve dvou kategoriích, mladší a starší žáci, potkali žáci všech ročníků, kteří s odhodláním zvládli celou trasu v délce 400 m a 700 m. Odpolední část krosu přilákala i dospělé účastníky – do závodu na trati dlouhé 3 km se zapojilo 20 běžců, mezi nimiž byli učitelé, dobrovolní hasiči, fotbalisté z místního klubu a další zájemci z řad veřejnosti.

Pokračování spolupráce ŽPS ČB Daruvar s Pěveckým sdružením Dalibor Svitavy

Po hostování Ženského pěveckého sboru Daruvar ve Svitavách jsme navázali návštěvou Pěveckého sdružení Dalibor u nás v Daruvaru. Během společného víkendu vystoupily oba sbory nejprve na koncertě duchovní hudby v kostele sv. Antonína Padovanského a následně na tradičních Dožínkových dozvucích, kde společně zazněly české a moravské lidové písně. Součástí programu bylo také poznávání Daruvaru, Ivanova Sela, činnosti krajanské komunity a koncert ve spolupráci s ČB Zagreb na Dni menšinových jazyků. Spolupráce mezi oběma sbory není jednorázovou záležitostí. Naopak se postupně rozvíjí, přináší nové společné zážitky, a především prohlubuje přátelské vztahy mezi členy obou sborů i mezi městy Daruvar a Svitavy.

Čechocaching aneb Co Čech, to kačer

V rámci Měsíce mateřského jazyka jsme společně s kolegyní Ilonou Kirchnerovou za podpory Bjelovarsko-bilogorského županství a zástupkyně župana Tanji Novotné Golubićové připravily zcela novou zábavně-naučnou hru Čechocaching, která v krajanském prostředí představovala originální a dosud nevyužívaný způsob podpory českého jazyka. Inspirovaly jsme se celosvětovou hrou geocaching a propojily český jazyk, literaturu, historii i pohyb v terénu do jedné společné aktivity určené dětem, dospělým i celým rodinám.

Po Daruvaru a jeho okolí bylo rozmístěno deset stanovišť s QR kódy, které účastníky provedly po českých stopách ve městě. Na jednotlivých místech na ně čekaly literární ukázky, otázky zaměřené na čtení s porozuměním i úkoly vedoucí k nalezení finální kešky na Petrově vrchu, kde také proběhlo slavnostní vyhlášení. Hra probíhala po celý měsíc a setkala se s velmi pozitivním ohlasem. Účastníci ocenili především možnost poznávat českou literaturu a jazyk netradiční, aktivní a zážitkovou formou.

Další akce a činnosti

Veselé soboty – ve spolupráci s učitelkami z prvního stupně České základní školy J. Růžičky v Končenicích pořádáme tzv. Veselé soboty – tematicky zaměřené akce pro žáky, které se těší velké oblibě. V tomto školním roce proběhly lapbooková veselá sobota, večerníčková veselá sobota a velikonoční veselá sobota.

Drakiáda – společně s kolegyní Ilonou pořádáme pro děti a dospělé drakiádu, která je obohacena o různé soutěže a hry, při nichž si účastníci můžou vysoutěžit nového draka. Taktéž jsou vždy připraveny kreativní dílny. Letošní drakiáda v Daruvaru byla specifická tím, že byla na sněhu. Taktéž jsme uspořádaly první ročník Drakiády pro děti z vesnice Ivanovo Selo.

Mikuláš – společně s kolegyněmi Ilonou Kirchnerovou, Miroslavou Veltruskou a Michaelou Syrůčkovou a také tradičně s Martinem Vojtěchem jsme se proměnili v tradiční Mikulášskou trojici a zavítali jsme mezi děti do České besedy Kaptol, České besedy Lipovlany, 1. základní školy Bjelovar, České základní školy Jana Amose Komenského Daruvar a České mateřské školy Ferdy Mravence Daruvar.

Setkání s autorkou Klárou Smolíkovou – mé pozvání mezi krajany přijala autorka komiksů a knih s historickou tematikou Klára Smolíková, která svoji tvorbu představila žákům České základní školy Jana Amose Komenského Daruvar a České základní školy Josefa Růžičky v Končenicích a také vedla

inspirativní seminář pro vyučující Práce s knihou: Od slov a obrázků k informační gramotnosti, který přiblížil aktuální problémy, s nimiž se čtenářství potýká.

Rostu se dvěma jazyky – V rámci Měsíce mateřského jazyka jsme ve spolupráci se zástupkyní župana pro českou menšinu Tanjou Novotnou Golubićovou, předsedkyní Svazu Čechů v Republice Chorvatsko a Mateřskou školou Končenice uspořádaly besedu pro rodiče věnovanou dvojjazyčné výchově. Setkání se zaměřilo na význam českého jazyka v rodině i ve vzdělávacích institucích a na možnosti, jak přirozeně rozvíjet češtinu v každodenním životě dětí. Beseda zároveň zdůraznila význam spolupráce rodiny, školy, mateřské školy a krajských organizací při zachování českého jazyka v prostředí, kde je jazykem menšiny.

Den otevřených dveří České základní školy Jana Amose Komenského, Daruvar – Připravila jsem tvořivou dílnu výroby náramků přátelství pro žákyně školy. Tvoření bylo doplněno konverzací v českém jazyce a aktivitami zaměřenými na rozvoj slovní zásoby na téma přátelství v mém životě a jeho význam. Účastnice si kromě vlastnoručně vyrobeného náramku odnesly také nové jazykové zkušenosti.

Olympiáda z českého jazyka – opravování soutěžních prací ve školním a následně ve státním kole soutěže.

Čtení tě mění – členka poroty v soutěži o nejlepšího čtenáře a o nejlepší lapbook.

Scénáře a moderování kulturních programů – Zaplétání máje a Besední večer České besedy Daruvar, Festival české dětské písně v Končenicích

Účast na akcích pořádaných krajskou komunitou

Poděkování

Ráda bych poděkovala všem vyučujícím, dětem, žákům, studentům i dospělým účastníkům kurzů, se kterými jsem měla během školního roku možnost spolupracovat. Mé poděkování patří také představitelům českých besed, českých škol, Svazu Čechů v Republice Chorvatsko i dalším krajským institucím za jejich vstřícnost, důvěru, dlouhodobou podporu a výbornou spolupráci. Velmi si vážím toho, že společně vytvářejí podmínky pro práci učitelů u krajské komunity a podporují aktivity, které přispívají k rozvoji českého jazyka, kultury a tradic.

Velké poděkování patří paní Olze Vlachové za její ochotu, cenné rady a dlouhodobou podporu, které si velmi vážím.

Srdečně děkuji také své kolegyni Iloně Kirchnerové. Velmi si vážím naší spolupráce, vzájemné podpory, sdílení nápadů i společného nadšení při přípravě a realizaci mnoha projektů, které by bez týmové práce nevznikly.

Děkuji také svému manželovi za každodenní podporu, trpělivost a zázemí, bez kterého by realizace mnoha aktivit nebyla možná.

Na závěr bych ráda poděkovala celé krajanské komunitě za její péči o český jazyk, kulturu a tradice. Obdivuji odhodlání, se kterým je uchovává a předává dalším generacím. Nesmírně si cením toho, že mohu být součástí tohoto společného úsilí a svou prací k němu přispívat.

Věřím, že navázaná spolupráce bude pokračovat i v příštím školním roce a že se nám společně podaří dále rozvíjet český jazyk, kulturu i krajanský život v Chorvatsku.

Společný koncert Ženského pěveckého sboru ČB Daruvar a Pěveckého sdružení Dalibor Svitavy, Daruvar

2. ročník Sokolského běhu republiky, Dioš

Literární dílny s Klárou Smolíkovou v ČZŠ Josefa Růžičky, Končence

Drakiáda na sněhu, Daruvar

Skupina Korálky ČB Daruvarský Brestov

Vánoční dílny ČB Daruvar

Čtení tě mění, kategorie Lapbook

Velikonoce

Vzdělávání pedagogů

Střípky z výuky

Kurzy českého jazyka

Čechocaching

Ceny DZS